

С. Б. Буйських †

СЛОВО ПРО СТАРШОГО ДРУГА (до 80-річчя О. В. Сухобокова) ¹

Восени цього року, 26 жовтня 2017 р., виповниться 80 років від дня народження непересічної особистості і чудової людини — славетного українського археолога, доктора історичних наук, визнаного у нас і в європейській науці дослідника-славіста та медієвіста, автора п'яти монографій та численних наукових статей і публікацій, мудрого вчителя і наставника багатьох молодих науковців — Олега Васильовича Сухобокова.

До останніх я з гордістю зараховую і себе, хоча мої наукові інтереси, як і місця розкопок, лежали далеко від дослідницьких уподобань Олега Васильовича. Я — античник і, звісно, не мені давати глибоку фахову оцінку того, що залишено ним у спадок в нашій науці. Це зроблено і буде робитися надалі його безпосередніми колегами, науковими послідовниками, учнями і нащадками. Я ж хочу сказати декілька добрих і вдячних слів у пам'ять незабутнього Олега Васильовича (на жаль, цього року минає дев'ять років, як він залишив земний світ) тому що понад тридцять п'ять років (1971—2007) працював поряд з ним в одному Інституті і мав щастя бути з ним у щирих дружніх стосунках.

Насамперед, мушу відзначити, що Олег Васильович був безмежно закоханий у нашу науку і відданий їй до кінця. Він був людиною невпинного творчого пошуку, оригінального мислення, щирого захоплення як польовою, так і кабінетною працею науковця, людиною одержимою, наполегливою, дуже вимогливою до себе і до інших. Водночас він був дуже толерантною людиною, широко відкритою для тих, кого поважав

і цінував. Але не для тих, кого він відверто не поважав!

Олег Васильович був людиною, на диво чесною, внутрішньо організованою, самодисциплінованою, твердою і авторитетною у переконаннях, і водночас завжди готовою до плідних творчих і різноманітних наукових дискусій. Окрім беззаперечного наукового, дослідницького таланту, він мав чималий художній та літературний смак, любив «центрові», як він казав,

О. В. Сухобоков. Експедиція «Дніпро-Донбас», с. Багате, 1973 р.

1. Буйських, С. 2017. Слово про старшого друга (до 80-річчя О. В. Сухобокова). *Полтавський краєзнавчий музей*, XIII: маловідомі сторінки історії, музеєзнавство, охорона пам'яток, с. 312-316.

О. В. Сухобоков. Виступ на конференції. Лубни, 1988 р.

вітчизняні і зарубіжні твори літератури, живопису, кіномистецтва. З ним можна було говорити на будь-яку тему. У кожній з них відчував себе впевнено і комфортно, в той час ніколи не показуючи співрозмовникам свою вищість чи перевагу над ними.

Він був «ходячою енциклопедією» Інституту археології, добре знав його історію, мав широкі знання з різних питань, культур та епох археології України, а щодо предмету своїх власних досліджень знав більше за все. Олег Васильович дуже поважав старше покоління інститутських науковців, особливо тепло і шанобливо ставлячись до своїх вчителів — Василя Йосиповича Довженка та Дмитра Тарасовича Березовця. Сам же він, в свою чергу, гаряче підтримував інститутську молодь, що боролась тоді за свої права, і молодь тягнулася до нього, поважала і просто любила.

Олег Васильович був глибоко інтелігентною людиною і мав якийсь особливий, тільки йому притаманний, «сухобоківський» шарм. Це відчувалося буквально у всьому — в одязі, у манері вітатись, говорити, поводитися зі співрозмовником, робити наукову доповідь, у невичерпному гуморі та тонкій іронії, у посмішці, міміці та жестах.

О. В. Сухобоков. Ромни, 1992 р.

Він правив мені за беззаперечний авторитет в археології, Інституті та й просто у житті. Я багато років відчував на собі життєдайну силу його сильної енергетики. Особливо в період якихось негараздів, невдач, розпачу чи навіть відчаю. Чомусь завжди в такі моменти поруч опинявся саме Олег Васильович і знаходив потрібні слова підтримки та розради.

Багато в чому моє професійне становлення як археолога-дослідника в стінах Інституту відбулося завдячуючи тому, що я мав за приклад Олега Васильовича Сухобокова — мого старшого колегу, товариша, наставника і друга. Я широ дякую йому за все, що він мені дав, чому навчив, чим безкорисливо поділився, ставлячи мене «на крило».

Я абсолютно певен, що життя його ідей в науці буде довгим, а його ім'я назавше залишиться в ній як ім'я однієї з найяскравіших зірок вітчизняної археології останньої третини ХХ — початку ХХІ ст.